

Asia: VN/25768/2024

## **Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnokseen liikennepalvelun ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (taksit)**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Taksiliikenteen kuljetukset on ollut Logistiikan perustutkinnon yhtenä tutkinnon osana vuodesta 2007. Oppilaitoksessamme tunnistetaan aiempaa osaamista ja arvioidaan vuosittain taksinkuljettajien osaamista näytöissä työpaikalla, joista muodostuu yksi logistiikan perustutkinnon osa.

Olemme toteuttaneet ennen lakimuutosta liikenteen palveluista monen vuoden ajan taksinkuljettajien koulutusta ja koemme edelleen tärkeänä kuljettajien osaamisen kannalta koulutusta, jolla taataan taksinkuljettajien osaaminen erilaisten asiakasryhmien ja erilaisten ajoneuvojen, tilausjärjestelmien ja sopimusajojen kanssa.

Oppilaitoksellamme on lupa kouluttaa taksiliikenteen yrittäjäkurssia ja erityisryhmien kuljettajakoulutusta. Näitä ei juurikaan ole toteutettu, koska tarjontaa alueellamme on runsaasti ja olemme keskittyneet toiminnassamme raskaan liikenteen koulutuksiin.

Tällä hetkellä oppilaitoksemme on tilastojen valossa Suomen suurin henkilöliikenteen kouluttaja. Meiltä valmistuu logistiikan perustutkintoon linja-autonkuljettajia, joilla monella on taustallaan taksinkuljettajan ajolupa ja kokemusta taksinkuljettajan ammatista. Ammattimaisessa henkilöliikenteessä työskentely antaa usein vahvemman pohjan osaamiselle ja näin helpottaa opintoja ja ajo-oikeuden laajentamista. On perusteltua tunnustaa tätä osaamista ja tunnistaa sitä ohjaamalla opiskelija suoraan taksinkuljetukset- tutkinnon osan näyttöön, joita oppilaitoksessamme arvioi ammatilliset opettajat, jotka ovat myös näyttötutkintomestareita ja toimineet itse vuosikymmeniä mm. taksiyrittäjinä, taksitarkastajana ja taksikoulutusten vastaavina johtajina.

Yritysyhteistyönä koulutamme linja-autonkuljettajia myös rekry- ja oppisopimuskoulutuksena yrityksille, joilla on laaja-alaista kuljetustoimintaa takseista pienoislinja-autoihin ja linja-liikenteestä kauko- ja tilausajoliikenteeseen. Opintojaan suorittavien kuljettajien osaamista pitää pystyä arvioimaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella ja näin ollen olisi kohtuutonta, ettei heidän taksinkuljettajan kokemukseen voisi tehdä näkyväksi. Nykyinen liikennelupajärjestelmä on houkuttellut yrityksiä lisäämään muun liikennöinnin lisäksi taksiliikennettä ja tällaisia yrityksiä on paljon.

Nyt käsillä olevassa lainsäädäntöehdotuksessa oppilaitoksilta poistuu mahdollisuus järjestää taksiliikenteen kuljettajakoulutusta omilla opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) myöntämällä koulutusluvilla. Tämä luo merkittäviä haasteita koulutuksen järjestämiseen, sillä Traficomin luvan saaminen on monelle koulutuksen järjestäjälle vaikeaa. Lisäksi kahden rinnakkaisen järjestelmän (Traficom ja OKM) sulkeminen pois ei ole perusteltua, koska vastaavanlaisia järjestelmiä on jo käytössä muilla koulutusalueilla, kuten ADR-koulutuksissa ja kuorma- sekä linja-autonkuljettajien ammattipätevyyskoulutuksissa.

Oppilaitosten järjestämässä linja-autonkuljettajakoulutuksessa opetetaan jo nyt samoja sisältöjä kuin tulevassa taksikuljettajakoulutuksessa: ensiapu, hätätilanteet, asiakaspalvelu, koulukuljetukset, palveluliikenne sekä vammaisryhmien huomiointi ja avustaminen. Näiden lisäksi oppilaitokset tarjoavat opetusta muun muassa tieliikennelaista, ennakoivasta ja taloudellisesta ajosta sekä käytännön ajo-opetusta – asioita, jotka vaikuttavat suoraan liikenneturvallisuuteen. Suunnitellussa lyhyessä teoriapohjaisessa taksikoulutuksessa ei puolestaan ole käytännön ajoa tai ajotaitojen arviointia, mikä herättää huolen turvallisuudesta.

Esityksen valmistelussa oli pohdittu mahdollisuutta suorittaa taksikuljettajan ajolupa näytön avulla. Tätä voidaan pitää kannatettavana ratkaisuna. Samoin olisi perusteltua, että oppilaitokset voisivat edelleen järjestää koulutusta ja että tutkinto- tai näyttökoe tehtäisiin Traficomin valvonnassa.

Nykyinen esitys hylkää kuitenkin oppilaitokset sillä perusteella, ettei voida ylläpitää kahta järjestelmää. Tämä ei ole johdonmukaista, kun otetaan huomioon muu koulutustoiminta, jossa sekä Traficom että OKM toimivat rinnakkain. Mikäli koulutusoikeutta ei anneta oppilaitoksille, on OKM:n esitetty poistavan Taksiliikenteen tutkinnon osan logistiikan tutkinnosta. Tällöin taksialalla ei enää olisi mahdollisuutta tarjota näyttöjä opiskelijoille, mikä heikentää alan houkuttelevuutta ja saatavuutta oppilaitoksista valmistuneiden osalta.

Nykyisessä mallissa taksirytykset ovat voineet tarjota opiskelijoille näyttömahdollisuuksia, koska taksilla on voitu suorittaa useita tutkinnon osia. Jos tämä mahdollisuus poistuu, opiskelijat ohjautuvat toisenlaisiin työpaikkoihin, mikä johtaa käytännössä siihen, että koulutettuja kuljettajia ei ohjaudu enää taksialalle.

Lakiehdotuksessa koulutus esitetään järjestettäväksi samalla tavalla kuin muut Traficomin valvomat koulutukset: koulutus ilmoitetaan etukäteen, toteutetaan aikataulun mukaisesti ja koulutuksen jälkeen raportoidaan osallistujat. Tämä luo päällekkäisyyttä, koska monet sisällöt sisältyvät jo laajempiin kuljettajakoulutuksiin. Olisi suotavaa mahdollistaa koulutuksen järjestäminen myös osissa.

Lisäksi kouluttajavaatimuksena esitetty yhden vuoden päätoiminen työkokemus taksiliikenteessä on liian rajoittava. Monet kokeneet kouluttajat omaavat vahvaa osaamista esimerkiksi koulukuljetuksista ja vammaispalveluliikenteestä linja-auton kuljettajina, mutta eivät välttämättä juuri taksiautoilusta. Pätevyysvaatimusten tulisi joustavammin huomioida alan kokonaisosaaminen. Pelkkä yhden vuoden työkokemus ei myöskään takaa ajantasaista osaamista. Vaihtoehtoina osaaminen voitaisiin osoittaa esimerkiksi suorittamalla taksiliikenteen näyttö, mikäli tutkinnon osa säilytetään tai kouluttajana voisi toimia taksikuljettajana tai -yrittäjänä kokemusta omaava, liikenneopettajana toimiva tai logistiikan/kuljetusalan ammatillinen opettaja.

Yhteenveto:

- Oppilaitosten mahdollisuus kouluttaa tulisi säilyttää, rinnakkain Traficomin valvonnan kanssa.

- Koulutuksen sisällöt ovat osin päällekkäisiä muun kuljettajakoulutuksen kanssa, mikä aiheuttaa tarpeetonta byrokratiaa.
- Näytön mahdollisuus taksiliikenteessä on hyvä ja tulisi säilyttää.
- Taksiliikenteen tutkinnon osa tulee säilyttää osana logistiikan perustutkintoa.
- Kouluttajavaatimuksiin tulee sallia laajemmin kokemusta esimerkiksi linja-autoliikenteestä ja huomioida muu osaamisen osoittaminen.

## Huomionne esityksen nykytilan arviointia koskevasta luvusta 2

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

-

Huomionne taksiliikenneluvan myöntämisen edellytyksiä koskevista ehdotuksista ja niiden perusteluista

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

-

Korpi Susanna  
TTS Työtehoseura ry